

multa scitu digna accurateque descripta legantur, præcipuèque verò Nortmannorum ritus, ac res gesta fideliter exarata explicentur. Animadvertent enim curiosi exteros ferè accuratius, quàm incolas, gentis cujusque mores, ritus, antiquitatem & observasse, & literis mandasse. Non longè aberimus: Græci, Dionysius Halicarnassæus, Plutarchus Charoneus, Dio Cassius, & Herodianus copiosius, quàm Latini, Livius, & Paternus cæterique in suo quisque genere res Romanas. Vivebat Amatus anno Domini 1070. sicuti per ea tempora inter Casinates sanctitate, & literis etiam florebat Albericus, Constantinus, Guaiferius, & Alphanus.

CAPUT XXI.

DE ALBERICO.

Albericus Diaconus, vir illis temporibus singularis. Scripsit librum dictaminum, & salutationum. Hymnos in Sancti Nicolai, in Musica Dialogum. Librum de virginitate Sanctæ Mariæ: contra Henricum Imperatorem de electione Romani Pontificis. De Astronomia. Hymnos in S. Crucis, in Ascensionis, in Sancti Pauli, in Sancti Apollinaris: vitam S. Scholasticæ, Homiliam ejus, & hymnos, in Assumptionis S. Mariæ hymnos tres, in Sancti Petri hymnos: vitam S. Dominici: passionem S. Modesti, & S. Cæsarii: Librum de Dialectica. Temporibus verò ejus facta est Synodus in Urbe Roma adversus Berengarium Diaconum Ecclesiæ Andegavenis, qui inter multa, quæ astruere nitebatur, dicebat, sacrificium Corporis & Sanguinis Domini figuram esse: cumque ei nullus resistere valeret, idem Albericus evocatur ad Synodum: quò dum venisset, post varia confictationum genera, cum pars parti non cederet, idem Albericus, acceptâ hebdomadæ unius licentiâ librum adversus eundem Diaconum de Corpore Domini edidit Sanctorum Patrum testimoniis roboratum, in quo omnes assertiones ejus destruxit, æternæque oblivioni tradidit. Fecit & versus in vitam S. Scholasticæ, Rhythum in Pascha, de die Judicii, & de pœnis Inferni. Rhythum de Gaudio Paradisi. Epistolas quoque quamplurimas ad Petrum Ostiensem Episcopum. De die mortis. De Monachis. Composuit & alia, quæ in nostram notitiam non venerunt. Fuit autem temporibus supradictorum Imperatorum. Sepultus verò est in Urbe Roma juxta Ecclesiam Sanctorum Quatuor Coronatorum.

ANNOTATIO.

Albericus Monachus Casinensis & S. R. E. Diaconus Cardinalis Sanctorum Quatuor Coronatorum à Stephano Papa X. creatus, alii ab Alexandro II. Papa legunt; vir disertissimus, multisque virtutibus suo tempore clarus, quem iterum honorifico satis elogio idem noster Petrus Diaconus in auctario ad Ostiens. Chron. Lib. III. Cap. XXXV. commemorat. Librum integrè vix hebdomadæ interjectu elaboratum adversus Berengarium Hæresiarcham de Corpore Domini, Patrum testimoniis roboratum edidit, quo ejus omnes assertiones omnino evertit, ipsumque devicit, ac profligavit secunda vice sub Gregorio VII. Ann. MLXXIX. in Synodo Romana; ut tanti proinde Sacramenti defensor dici promeruerit; unde postea Berengarius rationibus potissimum Alberici superatus ac victus, pœnitentia ductus, errorem suum confitens, suscepta peregrinatione toto tempore vitæ suæ satisfecit peccato, & Anno Domini MLXXXVIII. die Epiphaniæ obiit nonagenarius, in templo S. Cosmæ apud Turones sepultus. Scribit Claudius Robertus in sua Gallia Christiana, ubi de Episcopis Andegavenis agit. Vide notas Viri Clar. Auberti Miræi in Siebertum Cap. CLIV. Berengarii abjuracionem habes cap. Ego Berengarius, de consecr. dist. 2. Aliam in regest. Gregorii VII. lib. 3. & 6. in Synodo: cui repetitioni, quid causam dederit, exponitur in Scholiis Conciliorum, quæ Colonia quatuor Tomis sunt impressa. Vide Bellarminum lib. 3. de Euchar. cap. 8. col. 3. Blondum decad. 2. lib. 3. Lanfrancum, & Guitmundum contra Bereng. Notat Card. Baron. Tom. II. Ann. 1059. Leonem Ostiensem nimis glorianter, ac valde mendaciter loquutum de Alberico, dum plus quàm par est, de reportata gloriosa victoria in Synodo, contra Berengarium, eidem Alberico tribuat: cujus objectionem refellit Matthæus Lauretus de exist. Corp. S. Benedict. cap. 42. pag. 204. Plus etiam refert animadvertere, non esse Leonis ea, quæ notavit Baron. sed ejusdem nostri Petri Diaconi, qui post Leonem incipiens à renovatione Ecclesiæ Sancti Martini, idest, lib. 3. cap. 34. edit. Neapol. Chronicon Casinense continuavit; in qua parte, videlicet cap. 35. laudes & elogia Alberici à Petro describuntur, sive denuo repetuntur.

Meminit Alberici noster Petrus lib. MS. de vita Just. Casin. cap. 48. in Guaiferio his verbis: *Cumque jam remunerationes laborum, perennemque coronam æternus dare ei (Guaiferio) Arbitrè decrevisset, languore deprimitur: qui in lectulo jacens extremum vitæ spatium jam jam ad Dominum reversurus traheret: nonnulli è fratribus circa lectum ipsius excubantes obitum ejus orationum precibus munire cœperunt. Cumque in hujus ministerio rei diei maximam partem pertransissent, surgens in medium Albericus Diaconus per Jesu Christi Domini nomen obtestari eundem Guaiferium cœpit, ut post suum è mundo recessum qualiter susceptus, quoque in loco deputatus esset, eidem apprensus revelare curaret: quo dicto, prædictus frater ex hoc mundo recessit. Post non multos autem dies idem Guaiferius eidem Alberico per visionem apprensus dixit ad eum: In veritate scias, me ad vitam transisse æternam. Hæc Petrus.*

Cun-